

Seat No. : _____

MO-118

March-2019

M.A., Sem.-IV

510 : History

(Freedom Movement in Gujarat [1857-1947])

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) 19મી સદીના મધ્યભાગના ગુજરાતની રાજકીય સ્થિતિ પર નોંધ લખો. 14

અથવા

1857માં ગુજરાતમાં બળવાના કેન્દ્રોનું વર્ણન કરો.

- (B) જોડકાં જોડો : (કોઈપણ ચાર) 4

A

B

1. ગરબડાસ મુખી	–	ચાંડપ
2. રૂપા નાયક	–	ઝવેરચંદ મેઘાણી
3. સૂરજમલ	–	સૌરાષ્ટ્ર
4. અમૃતલાલ શેઠ	–	મુડેટી
5. સિંધૂડો	–	પંચમહાલ
6. નાથાજી	–	આણંદ

2. (A) સ્વદેશી ચળવળ અંગે વિસ્તારથી નોંધ લખો. 14

અથવા

1885 થી 1947 સુધીમાં ગુજરાતમાં કોંગ્રેસની પ્રવૃત્તિઓ ચર્ચો.

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર) 4

(1) સ્વદેશી, બહિષ્કાર _____ .	(પ્રાર્થના, રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ)
(2) _____ માં સ્વદેશી વસ્તુઓ વાપરવા ઠરાવ થયો.	(સંખેડા, મોરબી)
(3) _____ પુસ્તિકા અરવિંદ ઘોષ દ્વારા લખાઈ હતી.	(ભવાની મંદિર, ગીતાંજલિ)
(4) _____ પુસ્તક ગાંધીજી દ્વારા લખાયું.	(હિન્દ સ્વરાજ, મારી હકીકત)
(5) કોંગ્રેસ વિભાજન _____ માં થયું.	(અમદાવાદ, સુરત)
(6) ગુજરાત સભાની સ્થાપના _____ માં થઈ.	(1848, 1884)

3. (A) ગાંધીયાદી ચળવળોમાં ગુજરાતના ફાળાની ચર્ચા કરો. 14
- અથવા**
- ગુજરાતના પ્રમુખ સત્યાગ્રહો પર નોંધ લખો.
- (B) હાકે ના માં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) બારડોલી સત્યાગ્રહમાં કલ્યાણજીભાઈએ કેમેરાની વ્યવસ્થા કરી હતી.
 - (2) બારડોલી સત્યાગ્રહમાં દૈનિક ખબરોના પ્રકાશનની જવાબદારી જુગતરામ દવેએ સંભાળી હતી.
 - (3) ધોલેરા સત્યાગ્રહનું સૂકાન સુમંત મહેતાએ સંભાળ્યું હતું.
 - (4) દાંડીકૂચની શરૂઆત 12 માર્ચે થઈ હતી.
 - (5) દહેવાવ સત્યાગ્રહનું નેતૃત્વ મોતીલાલ તેજવટે લીધું હતું.
4. (A) ગુજરાતના દેશી રાજ્યોમાં પ્રજામંડળની પ્રવૃત્તિઓ મૂલવો. 14
- અથવા**
- મીઠુબેની પિટીટ અને ફુલચંદ શાહ પર નોંધ લખો.
- (B) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) કલ્યાણજી મહેતા
 - (2) 'વડોદરા રાજ્ય પ્રજા મંડળ' પુસ્તકના રચયિતા કોણ છે ?
 - (3) 'સ્વતંત્રતા સંઘર્ષ' પુસ્તક કોણે લખ્યું છે ?
 - (4) 'યુગવંદના' ની રચયિતા કોણ છે ?
 - (5) શંકરલાલ બેંકર
-

Seat No. : _____

MO-118

March-2019

M.A., Sem.-IV

510 : History

(Freedom Movement in Gujarat [1857-1947])

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Write a note on political condition of Gujarat at the middle of the 19th century. 14

OR

Describe the centres of upheaval of 1857 in Gujarat.

- (B) Match the pairs : (any **four**) 4

A

B

1. Garbaddas Mukhi	–	Chandap
2. Rupa Nayak	–	Zaverchand Meghani
3. Surajmal	–	Saurashtra
4. Amrutlal Sheth	–	Mudeti
5. Sindhudo	–	Panchamahar
6. Nathaji	–	Anand

2. (A) Write a detailed note on Swadeshi Movement. 14

OR

Discuss the Congress activities in Gujarat during the 1885 to 1947.

- (B) Fill in the blanks : (any **four**) 4

- (1) Swadeshi, Boycott and _____. (Prayer, National Education)
- (2) In _____, the resolution passed to use Swadeshi goods.
(Sankheda, Morbi)
- (3) _____ booklet written by Arvind Ghosh. (Bhavani Mandir, Gitanjali)
- (4) _____ written by Gandhiji. (Hind Swaraj, Mari Hakikat)
- (5) The split of Congress at _____. (Ahmedabad, Surat)
- (6) Gujarat Sabha was founded in _____ year. (1848, 1884)

3. (A) Discuss the role of Gujarat in Gandhian Movement. 14

OR

Write a note on Major Satyagrahas of Gujarat.

- (B) True or False : (any **three**) 3

- (1) In Bardoli's Satyagraha, the arrangement of Camera done by Kalyanjibhai.
- (2) In Bardoli Satyagraha, the publication of daily news responsibility taken by Jugatram Dave.
- (3) The Dholera Satyagraha lead by Sumant Mehta.
- (4) Dandi March started on 12th March.
- (5) Motilal Tejavat lead the Dadhavav Satyagraha.

4. (A) Evaluate the activities of prajamandal in princely states of Gujarat. 14

OR

Write a note on Mithuben Petit and Fulchand Shah.

- (B) Answer in **one** sentence : (any **three**) 3

- (1) Kalyanji Mehta
 - (2) Who has written book "Vadodara Rajya Praja Mandal" ?
 - (3) The book 'Freedom Struggle' written by whom ?
 - (4) 'Yug Vandana' written by whom ?
 - (5) Shankarlal Banker
-

MO-118

March-2019

M.A., Sem.-IV

510 : History

(Freedom Movement in Gujarat [1857-1947])
(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) 19મી સદીના મધ્યભાગમાં ગુજરાતની રાજકીય સ્થિતિ પર નોંધ લખો. 14

અથવા

1857ની ક્રાંતિમાં ગુજરાતની ભૂમિકાનું મૂલ્યાંકન કરો.

- (B) જોડકાં જોડો : (કોઈપણ ચાર) 4

A	B
1. ગુજરાતી	– ડૉ. આર.કે. ધરૈયા
2. જન્મભૂમિ	– સૂરજમલ
3. સિંધૂડો	– નાથાજી
4. ચાંડપ	– ઝવેરચંદ મેઘાણી
5. મૂડેટી	– અમૃતલાલ શેઠ
6. 1857 માં ગુજરાત	– ઈચ્છારામ સૂર્યરામ દેસાઈ

2. (A) ગુજરાતમાં કોંગ્રેસની પ્રવૃત્તિઓ આલેખો. 14

અથવા

ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિકના જીવન અને કાર્યોનું વર્ણન કરો.

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર) 4

- (1) સ્વદેશી ચળવળનો ઉદ્દેશ્ય _____ ઉદ્યોગને પ્રોત્સાહન આપવાનો હતો.
(સ્થાનિક, વિદેશી)
- (2) મહાગુજરાત આંદોલનને _____ એ દોરવણી પૂરી પાડી હતી.
(ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિક, અમૃતલાલ શેઠ)
- (3) _____ લેખક અને ફિલ્મ બનાવનાર હતા. (ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિક, જ્યોતિન્દ્ર દવે)
- (4) હોમરૂલ ચળવળ _____ વર્ષમાં શરૂ થઈ. (1916, 1920)
- (5) 1907 માં કોંગ્રેસનું અધિવેશન _____ ખાતે મળ્યું હતું. (સુરત, અમદાવાદ)
- (6) હરિપુરા કોંગ્રેસના પ્રમુખ _____ હતા. (ગાંધીજી, સુભાષચન્દ્ર બોઝ)

3. (A) ગાંધી ચળવળોમાં ગુજરાતની ભૂમિકાનું વર્ણન કરો. 14

અથવા

ખેડા સત્યાગ્રહ પર નોંધ લખો.

(B) હાકે નામાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) ધોલેરા સત્યાગ્રહ 1930 માં થયો હતો.
- (2) નમક સત્યાગ્રહ વિરમગામમાં થયો હતો.
- (3) ધરાસણા સત્યાગ્રહનું નેતૃત્વ ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિકે લીધું હતું.
- (4) દઢવાવ સત્યાગ્રહને દોરવાણી આપવાનું કાર્ય મોતીલાલ તેજવતે કર્યું હતું.
- (5) 1913 માં માનગઢ સત્યાગ્રહ થયો હતો.

4. (A) દેશી રાજ્યોમાં પ્રજામંડળની પ્રવૃત્તિઓ ચર્ચો. 14

અથવા

કોંગ્રેસના કાર્યકરો તરીકે શંકરલાલ બેંકર અને કલ્યાણજી મહેતાની ભૂમિકા

(B) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) '1942 માં ગુજરાત' પુસ્તક કોણે લખ્યું?
- (2) મીઠુબેન પીટીટ
- (3) શંકરલાલ બેંકર
- (4) સુમંત મહેતા
- (5) ફુલચંદ શાહ

Seat No. : _____

MO-118

March-2019

M.A., Sem.-IV

510 : History

(Freedom Movement in Gujarat [1857-1947])
(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Write a note on political condition of Gujarat at the middle of the 19th century. 14

OR

Evaluate the role of Gujarat in 1857.

- (B) Match the pairs : (any **four**) 4

A

B

1. Gujarati	–	Dr. R.K. Dharaiya
2. Janmabhumi	–	Surajmal
3. Sindhudo	–	Nathaji
4. Chandap	–	Jhaverchand Meghani
5. Mudeti	–	Amrutlal Sheth
6. Gujarat in 1857	–	Ichcharam Suryaram Desai

2. (A) Sketch the Congress activities in Gujarat. 14

OR

Describe the life and works of Indulal Yagnik.

- (B) Fill in the blanks : (any **four**) 4

- (1) The objective of Swadeshi Movement was to boost _____ industry.
(Indigenous, Alien)
- (2) _____ led the Maha Gujarat Movement.
(Indulal Yagnik, Amrutlal Sheth)
- (3) _____ was a writer and film maker. (Indulal Yagnik, Jyotindra Dave)
- (4) Home rule movement started in _____. (1916, 1920)
- (5) The Congress Adivesham in 1907 met at _____.
(Surat, Ahmedabad)
- (6) The President of Haripura Congress was _____.
(Gandhiji, Subhash Chandra Bose)

3. (A) Narrate the contribution of Gujarat in Gandhian Movement. **14**

OR

Write a note on Kheda Satyagraha.

- (B) True or False : (any **three**) **3**

- (1) Dholera Satyagraha took place in 1930.
- (2) Salt Satyagraha took place at Viramgam.
- (3) Dharasana Satyagraha led by Indulal Yagnik.
- (4) Motilal Tejavat led the Dadharav Satyagraha.
- (5) Managarh Satyagraha took place in 1913.

4. (A) Discuss the activities of Prajamandal in princely states. **14**

OR

Role of Shankarlal Banker & Kalyanji Mehta as a Congress workers.

- (B) Answer in one sentence : (any **three**) **3**

- (1) 'Gujarat in 1942' written by.
 - (2) Mithuben Pitit
 - (3) Shankarlal Banker
 - (4) Sumant Mehta
 - (5) Fulchand Shah
-